

Győri Ítéltábla
Pf.II.20.046/2018/13/I.

A ...i Ítéltábla a Dr. Horváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Gábor ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Kovács Kálmán ügyvéd által képviselt I.r., **dr. Kovács Kálmán** III.r. és dr. Horváth Zoltán ügyvéd által képviselt IV.r. alperesek ellen ajándék visszakövetelése, tulajdonjog megállapítása iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2017. november 6. napján kelt 17.P.20.422/2014/83/II. számú ítélete ellen az I-II.r. alperes részéről 85. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett részét részben megváltoztatja, és megállapítja, hogy a felperes a ..., belterület ... hrsz-ú ingatlan 37/100 tulajdoni hányadát szerezte meg ajándék visszakövetelése jogcímén, és a ...i ... hrsz-ú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát ajándék visszakövetelése jogcímén szerezte meg.

A felperesnek

a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett beépítetlen terület 856 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett beépítetlen terület 2660 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett beépítetlen terület 1143 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett beépítetlen terület 1040 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett beépítetlen terület 1065 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú, kivett út 190 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú kivett záportározó 2145 m²,
a ..., belterület ... hrsz-ú kivett beépítetlen terület 1221 m² és
a ..., belterület ... hrsz-ú szántó 2.4096 ha
ingatlanok II. r. alperesi tulajdoni hányadának $\frac{1}{2}$ részére irányuló tulajdonjog megállapítása,

valamint

a ... Kft felperesi üzletrészenek adásvételére irányuló, 2005. december 9. napján megkötött adásvételi szerződés létre nem jöttének megállapítására irányuló

keresetét is e l u t a s í t j a .

Ezt meghaladóan az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja.

Mellőzi az ítéletből

- annak kétszeres megállapítását, hogy a felperes ajándék visszakövetelése jogcímén megszerezte a ..., zártkert ... hrsz., gyp (rét) 1597 m² ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát,
- a ...i Járási Földhivatal megkeresését a ..., belterület ... hrsz-ú, ... hrsz-ú, ... hrsz-ú, ... hrsz-ú, ... hrsz-ú, ... hrsz-ú, ... hrsz-ú ... hrsz-ú és ... hrsz-ú ingatlanok II. r. alperesi tulajdoni

hányadának $\frac{1}{2}$ részére vonatkozóan a felperes tulajdonjogának élettársi közös szerzés jogcímén történő bejegyzésére és

- a ...i Törvényszék Cégbíróságának a ... Kft felperesi üzletrészenek 2009. december 9-i adásvételével kapcsolatos intézkedések megtételére vonatkozó megkeresését.

A ...i Járási Földhivatal megkeresését annyiban módosítja, hogy a földhivatal a ..., belterület ... hrsz-ú ingatlan ... I. r. alperesi tulajdoni hányadát 37/100 résszel csökkentse, és arra a felperes (...) javára jegyezze be a tulajdonjogot ajándék visszakövetelése jogcímén a javára fennálló haszonélvezeti jog törlése mellett.

A ...i Járási Földhivatal megkeresését annyiban módosítja, hogy a földhivatal a ...i ... hrsz-ú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadára a felperes tulajdonjogát ajándék visszakövetelése jogcímén jegyezze be a felperes javára fennálló haszonélvezeti jog törlése mellett.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. r. alperesnek 250.000,- (kétszázötvenezer) Ft másodfokú perköltséget, míg az I. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.207.770,-Ft (egymillió-kétszázhetezer-hétszázhetven) másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest 942.500,- (kilencszáznegyvenkétezer-ötszáz) Ft, az I. r. alperest 1.265.000,- (egymillió-kétszázhatvanötezer) Ft, a II. r. alperest 292.500,- (kétszázkilencvenkétezer-ötszáz) le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a magyar államnak az illetékügyben eljáró hatóság külön felhívására.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az **elsőfokú bíróság által megállapított tényállás** szerint a felperes és a II. r. alperes 1997. júliusa és 2005. májusa között élettársi kapcsolatban éltek. Az I. r. alperes a II. r. alperes gyermeke.

Az életközösség kezdő időpontjában a felperes tulajdonát képezte az ... frsz-ú, Volkswagen Polo típusú személygépkocsi, egy Mercedes A típusú személygépkocsi, a ...i ... hrsz-ú ingatlan, valamint a sz. alatti ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada.

A II. r. alperes tulajdonában állt az ... frsz-ú Volvo típusú személygépkocsi, a ...i ... hrsz-ú ingatlan, ai ... hrsz-ú ingatlan $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada, a ...i ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanok és a ...i ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanok.

A felperes ...ban fogorvosként, a II.r. alperes ...ben ügyvédként praktizált. Közösén töltötték a hétvégeket és a szabadnapokat. A felperes hétvégente a háztartás feladatainak az ellátásában közreműködött.

A felperes 1998. január 31. napjáig a ... Bt-nél dolgozott alkalmazottként. A munkabére 1997 évben 204.000,-Ft, 1998. januárjában 19.500,-Ft volt. 1998. február 1. napjától a Bt. keretében tevékenykedett. Bevallott jövedelme 1998. december 31. napjáig 220.000,-Ft, 1999. január hó 1-től

1999. augusztus 31. napjáig 200.000,-Ft, 1999. szeptember 1-től 1999. december 31. napjáig 100.000,-Ft, 2000. évben 350.000,-Ft, 2001. évben 480.000,-Ft, 2002. év első három hónapjában 150.000,-Ft, az év fennmaradó részében 450.000,-Ft, 2003. évben 600.000,-Ft, 2004. évben 636.000,-Ft, 2005. évben 680.000,-Ft volt.

A II.r. alperes ügyvédként ...ben működtetett irodát, emellett magyarországi és külföldi ingatlanforgalmazással, ingatlanbefektetéssel foglalkozott és borászati tevékenységet végzett. Bevallott jövedelmére vonatkozó adat a perben nem áll rendelkezésre.

A felperes és a II.r. alperes közös befektetéseket is eszközöltek. Ingatlanokat vásároltak a saját nevükre és az I. r. alperes nevére is, valamint több gazdasági társaságot is alapítottak. A közös gazdasági tevékenység jogi és pénzügyi feladatait a II. r. alperes bonyolította.

Az élettársi kapcsolat időtartama alatt az I. r. alperes nevére 79 ingatlan, (illetve ingatlanhányad) megvásárlására került sor. Az ingatlanok többsége mezőgazdasági jellegű, ezek három ...i és egy ...i ingatlan kivételével a ... találhatók. Ezen felül szerzett az I. r. alperes egy ..i lakást a hozzá tartozó teremgarázzsal, egy ...i lakást, valamint három ...i lakást és egy teremgarázst.

Az I. r. alperes nevére került fenti ingatlanok közül 62 ingatlanon a felperes és a II. r. alperes holtig tartó haszonélvezeti jogot szerzett.

A ... i ingatlanok megvásárlásánál a II. r. alperes előzetesen egyeztetett a felperessel, aki az ingatlanvásárlásokat nem ellenezte, az ingatlanok megvételére vonatkozó döntést azonban a II. r. alperes hozta meg, és az eladókkal is ő tárgyalta.

A perrel érintett ...i és a ...i ... hrsz-ú ingatlanok vételárát a volt élettársak közös gazdasági, illetve a kereső tevékenységéből származó bevétel fedezte.

Az életközösség alatt a II. r. alperes tulajdonába is került több ...i és ...i ingatlan, illetve ingatlan tulajdoni hányad.

Az életközösség időtartama alatt a felperes részben a tulajdonosa lett a dr. ... és a dr. ... által 1997-ben alapított ... Kft-nek. 2005. december 9-én eladta az üzletrészt az I. r. alperesnek. Az írásba foglalt szerződésben a vételárát nem határozták meg, a szerződés szerint annak meghatározása külön okiratban történik.

2000. február 2-án alapította a felperes és a II. r. alperes barátjának a felesége, ... a ... Kft-t.

A II. r. alperes is több társaságban volt érdekelt, ezek közül az ... Kft üzleti kapcsolatban állt a Dr. ... - Dr. ... Kft-vel. 2003. szeptember 1-jén alapították az alperesek a borászati tevékenységgel kapcsolatban a ... Szőlőbirtok és Borkereskedés Kft-t.

* * *

A felperes **módosított keresetében** annak a megállapítását kérte, hogy a ... Kft. I. r. alperes tulajdonában álló üzletrészenek az ½ része, valamint az életközösség időtartama alatt az I. r. alperes tulajdonába került ingatlanok és ingatlan tulajdoni illetőségek (a módosított kereset szerinti I-IV. vagyonszoport ingatlanai) ½ tulajdoni hányada ajándék visszakövetelése címén, míg a ... Kft II. r. alperes tulajdonában álló üzletrészenek az ½ része és az életközösség alatt a II. r. alperes

tulajdonába került ingatlanok, ingatlan tulajdoni illetőségek (a módosított kereset szerinti V. vagyonszoport ingatlanai) $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányada szerzeményi vagyonszoport címen őt illeti meg.

Arra az esetre, ha a ... Kft-ben a tulajdonjoga bejegyzése akadályba ütközne, 10.000.000,-Ft megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket az általa igényelt üzletrész ellenértékéért.

Az I-II. r. alperesek tulajdonában állt ingatlanokkal kapcsolatos másodlagos és harmadlagos keresete - arra az esetre, ha nem szerezhette tulajdonjogot - az ingatlanokra kötött szerződések érvénytelenségének a megállapítására, illetve ennek alaptalansága esetén az I-II. r. alperesek 11.500.000,-Ft megfizetésre kötelezésére irányult.

Az ... Kft. I. r. alperesi üzletrészával kapcsolatban 1.450.000,-Ft megtérítés megfizetésére kérte kötelezni a II. r. alperest.

Kérte továbbá annak a megállapítását, hogy a ... Kft. felperesi üzletrészának átruházására vonatkozó szerződés nem jött létre, és kérte a tulajdonjogának visszajegyzését az üzletrészre.

Ha a bíróság azt állapítaná meg, hogy a szerződés létrejött, az I. r. alperes kötelezését kérte a ... Kft. 2005. december 19-én fennálló vagyoni értéke 50%-ának a megfizetésére, amelyet jogfenntartással 2.200.000,-Ft-ban jelölt meg.

A III-IV. r. alperest a keresete teljesítésének a tűrésére kérte kötelezni.

Az élettársi kapcsolat alatt a szerzésben való közreműködésük arányát - figyelemmel arra, hogy a II.r. alperessel nem a hivatalos bevallott jövedelmükből éltek, és a jövedelmeik számszerű összesítése álláspontja szerint már nem is lehetséges - 50-50%-ban jelölte meg.

Állította, hogy az I. r. alperes tulajdonába került, a módosított keresetében I-IV. ingatlanszoportba sorolt ingatlanok és a ... Kft I. r. alperes tulajdonába került üzletrészának a vételárát a II. r. alperessel közös jövedelmükből biztosították, és ő a vételárát ajándékba adta az I. r. alperesnek. Előadta, hogy az ajándékozással az a feltevés vezette, hogy az I-II. r. alperesekkel egy családot fognak alkotni életük végéig, az I. r. alperes öregségi a segítségére lesz és unokákra számíthat tőle. Miután a II. r. alperessel fennálló élettársi kapcsolata megszűnt, megszűnt az I. r. alperessel fennálló erős érzelmi kötődésen alapuló kapcsolata is, ezért az ajándékozással alapot adó feltevése véglegesen megdőlt. Emiatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV.tv. (rPtk.) 582.§ (3) bekezdése alapján az üzletrészt és I-IV. vagyonszoportba sorolt ingatlanokat/ingatlan illetőségeket visszakövetelte az I. r. alperestől. Mivel az ajándékozással a II.r. alperessel közösen, és egymás között egyenlő arányban került sor, ajándék visszakövetelése címen a ... Kft. I. r. alperesi üzletrészának és az I. r. alperes tulajdonába került ingatlanok/ingatlan tulajdoni illetőségek $\frac{1}{2}$ részére, illetve másodlagosan az általa igényelt tulajdon ellenértékének a megfizetésére tartott igényt.

A II. r. alperessel fennálló élettársi kapcsolatára figyelemmel, az 50-50%-os szerzési arány alapulvételével az rPtk. 578/G § (1) bekezdése alapján kérte a II. r. alperes tulajdonába került, az V. vagyonszoportban megjelölt ingatlanok/ingatlan tulajdoni illetőségek és a ... Kft II. r. alperes tulajdonában álló üzletrésze $\frac{1}{2}$ hányadára a tulajdonjogának a megállapítását, másodlagosan az általa igényelt tulajdoni hányadok ellenértékének a megfizetését.

Az ... Kft-vel kapcsolatban előadta, hogy a társaság alapítására az életközösség alatt 3.000.000,-Ft törzstőkével került sor, és ebből 2.900.000,-Ft-ot, az I. r. alperes üzletrészának az értékét a II. r. alperes biztosított a közösen szerzett jövedelmükből. A szerzési arányra hivatkozva ennek az összegnek a felére tartott igényt megtérítésként az rPtk. 578/G § (1) bekezdése alapján.

Állította, hogy a ... Kft. tulajdonában álló üzletrészának az értékesítéskor a vételárban nem állapodtak meg az I. r. alperessel. A szerződés szerint ugyanis a vételár meghatározása külön

okiratban történik meg, de ilyen okirat nem készült. Rámutatott arra, hogy az adásvétel egyik lényeges kérdése a vételár, és ha abban nincs a szerződő felek között megállapodás, akkor a szerződés az rPtk. 205. § (2) bekezdése alapján nem jön létre.

Az I-II. r. alperes a **kereset elutasítását** kérte.

Vitatták, hogy a felperes és a II. r. alperes az élettársi életközösség alatt a szerzésben 50-50%-os arányban vett részt. Állították, hogy a felperes jövedelme nem volt magas, az csak a megélhetésére, illetve a nevére vásárolt ingatlanok, ingatlan tulajdoni illetőségek és haszonélvezeti jog ellenértékének a megfizetésére volt elegendő.

Arra is hivatkoztak, hogy az rPtk.578/G.§-a szerinti, a közreműködés egyenlő arányára vonatkozó vélelem a perbeli esetben nem alkalmazható, mert az élettársak - a közös ügyleteik ellenére - külön gazdálkodtak, azaz a fogászat teljes bevételeivel a felperes gazdálkodott, és azt a saját céljaira használta fel. Az ingatlanok vásárlásában történő közreműködésük mértéke pedig megállapítható, mert a felperes az ingatlanok vásárlásához nyújtott anyagi hozzájárulására tekintettel és annak mértékében haszonélvezeti jogot szerzett. Határozottan állították, hogy a felperes haszonélvezeti joga azért került az ingatlanokra bejegyzésre, mert annak pénzbeli ellenértékét megfizette, és a haszonélvezet értékénél többel nem járult hozzá a vételárhoz. A haszonélvezet bejegyzését azzal is indokolták, hogy adókedvezményt és adómentességet östermelőként csak akkor tudtak igénybe venni, ha a felperes is jogosultsággal bír a mezőgazdasági ingatlanokon.

Előadták, hogy a felperes által igényelt összes ingatlan (I-V. vagyoncsoport) és üzletrészek megvásárlásához a II. r. alperesnek személygépkocsik, ingatlanok értékesítéséből, kölcsönökből és korábban kölcsönadott összegek törlesztéséből, valamint az ügyvédi és ingatlanforgalmazói tevékenységéből 100.000.000,-Ft-ot meghaladó, elegendő saját forrás állt a rendelkezésére, és hogy ezeken felül felhasználták az I. r. alperes vagyonát is. Többször hivatkoztak arra, hogy a ...i ... hrsz-ú, természetben a szám alatt található lakásingatlant az I. r. alperes vagyonát képező, a gyámhivatal által engedélyezetten felhasznált 7.500.000,-Ft és a II. r. alperes tartozásának minősülő 6.000.000,-Ft pénzintézeti kölcsön felhasználásával vásárolták meg. Kérték figyelembe venni, hogy az I. r. alperesnek egy ... biztosításból is volt bevétele, és az is forrása volt az ingatlanvásárlásoknak.

Kifejtették, hogy a fentiek alapján a felperes nem szerzett tulajdont szerzeményi vagyon címén, és mivel nem volt olyan jövedelme és vagyona, amelynek a terhére ajándékozhatott volna az I. r. alperesnek, ezért ajándékozási szerződés sem jött létre közte és az I. r. alperes között.

Ezen felül azt is állították, hogy a felperes egyetlen alkalommal sem tett ajándékozási szerződésre vonatkozó nyilatkozatot. Arra az esetre, ha a bíróság mégis megállapítaná az ajándékozási szerződés létrejöttét, azzal védekeztek, hogy a visszakövetelés alapjául szolgáló okok nem értelmezhetők kiterjesztően. Olyan okra alapítottan nem követelhető vissza az ajándék, amely az ajándékozónak a körülmények jövőbeni kedvező alakulásával kapcsolatos általános elképzelését tükrözi, és amely a megajándékozott személyétől és a magatartásától teljesen független, és így arra a megajándékozottnak nem lehet befolyása. Az I. r. alperes előadta, hogy nem értékelhető a terhére, hogy az élettársak kapcsolata visszafordíthatatlanul megromlott, különös figyelemmel arra, hogy többszöri leánykérés ellenére sem volt hajlandó a felperes házasságot kötni a II. r. alperessel.

Véleményük szerint a felperes az ajándék visszaköveteléshez fűződő joga el is enyészett, tekintettel arra, hogy az igénye érvényesítésével alapos ok nélkül késedelmeskedett.

A II. r. alperes az V. vagyoncsoportba sorolt ...i ... hrsz-ú ingatlanokkal kapcsolatban még arra is hivatkozott, hogy az ingatlanok telekmegosztás útján alakultak ki, és ennek során a felperes tulajdonába kerültek a kedvezőbb fekvésű telkek, és ezeket a felperes értékesítette is. A II. r. alperes megítélése szerint - ha fenn is állt közöttük a felperessel a vagyonközösség - ezekre az ingatlanokra azt a telekmegosztással már megszüntették.

A III. és a IV.r. alperes - a zálogjoguk fennmaradása esetén - a kereset teljesítését nem ellenezte.

Az **elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében** az I. r. alperes kizárólagos, illetve részben tulajdonát képező és a felperes hasznélvezeti jogával terhelt, az I. és II. vagyoncsoportba sorolt ingatlanok közül 62 ingatlan tekintetében megállapította, hogy a felperes megszerezte az ingatlanok (tulajdoni illetőségek) $\frac{1}{2}$ részét ajándék visszakövetelése címén.

A II. r. alperes kizárólagos, illetve résztulajdonát képező, az V. vagyoncsoportba sorolt ingatlanok közül 15 ingatlan vonatkozásában megállapította, hogy a felperes megszerezte az ingatlanok (tulajdoni illetőségek) $\frac{1}{2}$ részét élettársi közös szerzés címén.

Megállapította, hogy a felperes a ... Kft. I.r. alperes tulajdonában álló $\frac{1}{2}$ hányadú üzletrész $\frac{1}{2}$ részét ajándék visszakövetelése, a II.r. alperes tulajdonában lévő $\frac{1}{2}$ hányadú üzletrész $\frac{1}{2}$ részét élettársi közös szerzés jogcímén megszerezte.

Megállapította továbbá, hogy a felperes és az I.r. alperes között a ... Kft. $\frac{1}{2}$ hányadú üzletrésze nem jött létre adásvételi szerződéssel.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Megkereste az illetékes járási hivatalokat és a ...i Törvényszék Cégbíróságát az I.-II. r. alperesek tulajdoni hányadait érintő változás ingatlan-nyilvántartási bejegyzése és az üzletrészekkel kapcsolatos szükséges intézkedések megtétele céljából.

Kötelezte a felperest és az I-II.r. alpereseket, hogy fizessenek meg a Magyar Állam javára az illetékes adóigazgatóság külön felhívására - a felhívásban jelzett időben és módon - 300.000,- - 300.000,- - 300.000,-Ft eljárási illetéket.

Kötelezte az I.r. alperest 300.000,-Ft, a II.r. alperest 550.000,-Ft perköltség megfizetésére a felperes részére az ítélet jogerőre emelkedését követő 15 napon belül.

Az **elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában** a Vas Megyei Bíróság a 2010. június 15. napján kelt 18.P.20.569/2009/66. számú közbenső ítélete alapján, - amelyet a ...i Ítéltábla 2010. június 15. napján kelt Pf.II.20.318/2010/11. számú rész-közbenső ítélete emelt jogerőre - megállapította, hogy a felperes és a II.r. alperes 1997. júliusa és 2005. májusa között élettársi kapcsolatban éltek. Rámutatott arra, hogy az életközösség időtartama alatt az élettársak között sokrétű gazdasági együttműködés alakult ki, több cégben is társak voltak és számos ingatlant szereztek, valamint ingatlanokat vásároltak az I. r alperesnek is, részben a hasznélvezetükkel terhelt.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes által csatolt bankszámlakivonatokat cáfolják a II.r. alperes azon előadását, hogy az ingatlanok adásvételekor mind a felperes, mind ő külön kezelte a vételárat. Megítélése szerint a ... Bank által vezetett bankszámla forgalmáról csatolt kivonatokat azt

igazolják, hogy az élettársak a vagyoni forrásaikat egyesítették, közös gazdálkodási célzat vezette őket.

Figyelembe vette, hogy a felperes és a II.r. alperes is olyan kereső tevékenységet folytatott, amelyből a nyilvántartott jövedelmükön felül további jövedelmük is származott. Ezért a közreműködés arányának a meghatározásánál nem a bevallott jövedelmüket vette figyelembe, hanem megkísérelte feltárni annak tényleges összegét.

A felperes jövedelme kapcsán utalt arra, hogy a II. r. alperes állításával szemben a felperes előadása, ... és ... tanúk vallomása, és az abból levezetett becslés alapján megállapítható, hogy a felperes a fogorvosi tevékenységéből származó, az igazoltat jóval meghaladó jövedelemmel rendelkezett. A felperes javára értékelte azt is, hogy részt vett a háztartás ellátásában.

A II.r. alperes oldalán figyelembe vette az élettársi kapcsolat alatt általa kifejtett gazdasági és jogi ügyintézkést, amit a felperes is elismert. Ezen felül értékelte a II.r. alperes ingatlanforgalmazási tevékenységét is, amelyből szintén származott jövedelme. Ugyanakkor rámutatott arra, hogy bár a II.r. alperes a perben tanúkkal bizonyította az ügyvédi tevékenységén felül végzett más jellegű jövedelemszerző tevékenységét, de az abból származó jövedelmet számszerűsíthetően nem igazolta. Kitért arra is, hogy a II. r. alperes a házassági bontóperében a jövedelmére vonatkozóan a jelen perbelivel ellentétes tartalmú nyilatkozatokat tett, és megállapította, hogy a II.r. alperes a különböző perekben az adott perbeli érdekének megfelelően vallott a jövedelméről.

Mivel a felek pontos jövedelmére, és így a szerzési arány megállapítására vonatkozó bizonyítás nem vezetett eredményre, az elsőfokú bíróság az élettársi életközösség alatti szerzési arány megállapításakor az rPtk. 578/G. § (1) bekezdése szerinti kisegítő szabályt alkalmazta, és a szerzésben való közreműködés mértékét azonosnak vélelmezte.

Tényként állapította meg, hogy az I. r. alperes tulajdonába került, a felperes hasznélvezeti jogával terhelt ingatlanok (I-II. vagyoncsoport) megvásárlásáról szóló döntést a II. r. alperes hozta meg, de a vételárát a volt élettársak közös gazdálkodásából származó jövedelmekből fizették ki. E megállapításakor súllyal értékelte, hogy az I-II. r. alperesek nem tudtak arra vonatkozóan nyilatkozni, hogy mikor, melyik ingatlant, milyen pénzüsszegeből vásárolták meg, és hogy az I.r. alperes a mezőgazdasági ingatlanokkal összefüggésben akként nyilatkozott, hogy a felperes és a II.r. alperes közös cégeinek a jövedelmét használták fel a vételár kifizetéséhez.

Rámutatott arra, hogy a felperes azon jogügyletek kapcsán, ahol hasznélvezetet szerzett, a szerződés alanyaként az I.r. alperes tulajdonszerzéséről szükségképpen tudott, azzal egyetértett, és a vétel közös vagyomból történő finanszírozásával kinyilvánította az ajándékozási szándékát, az I.r. alperes pedig az ajándékot a II.r. alperes mint törvényes képviselő által történő jóváhagyása, illetve a nagykorúvá válását követően a szerződések aláírásával elfogadta. Kiemelte, hogy amíg az I.r. alperes kiskorú volt, addig az rPtk. 12/A. § (5) bekezdése alapján a törvényes képviselője tett a nevében jognyilatkozatot, ezért az ajándékozási szándékot a felperes a II.r. alperes, mint törvényes képviselő felé nyilváníthatta ki, és nem életszerűtlen, hogy vele közölte azt. Ez megtörtént azzal, hogy az élettársak egymással egyetértésben, a közös vagyomból finanszírozták az I.r. alperes tulajdonszerzését. Kiemelte azt is, hogy az ajándékozás tényét a felperes javára bejegyzett hasznélvezeti jog is valószínűsíti, és hogy a hasznélvezet alapításának okaként az alperesek által előadott indokokat semmilyen peradat nem támasztotta alá.

Azt is megállapította, hogy a saját gyermeket nem nevelő felperes a hasznélvezetével terhelt ingatlanok vételárát azért adta ajándékba az I. r. alperesnek, mert bízott a II.r. alperessel való kapcsolatának tartósságában, és abban, hogy az I.r. alperessel idős korban is egy családot alkotnak

majd. Utalt arra, hogy a felperes az I.r. alperest elfogadta és szerette, és hogy az I.r alperes a kapcsolatban az élettársak gyermekének a szerepét töltötte be.

A felperes haszonélvezete nélkül az I. r. alperes tulajdonába került ingatlanok (III-IV. vagyonscsoport) vonatkozásában az elsőfokú bíróság az ajándékozás tényét nem állapította meg. Rámutatott arra, hogy a III. csoportba sorolt ...i ingatlant 1999. május 13. napján vásárolta az I. r. alperes, akkor, amikor a felperes és a II. r. alperes kapcsolata még nem mélyült el. A IV. csoportba sorolt ingatlanok megszerzésére pedig 2004. év közepétől kezdődően került sor, amikor az I.r. alperes már nagykorú volt, ezért az ajándékozási szándékát a felperesnek közvetlenül az I.r. alperes felé kellett volna kinyilvánítania. Ez azonban a felperes saját előadása szerint sem történt meg. Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a haszonélvezettel nem terhelt ingatlanoknál a felperes nem volt szerződő fél, és a nem is tudott arról, hogy az ingatlanok kinek a nevére kerültek megvásárlásra. Rámutatott arra, hogy ajándékozás hiányában a IV. csoportba sorolt ingatlanokkal kapcsolatban kötelmi jellegű igénye lehet a felperesnek az élettársi közös vagyont kezelő II.r. alperessel szemben, de mivel a per tárgya tulajdonjog megállapítása, és a felperes keresete nem irányult az élettársi közös vagyon megosztására, ezért ebben a perben csak az ajándék visszakövetelése iránti igény volt elbírálható.

Az ajándék visszakövetelése iránti igény kapcsán kiemelte a perbeli ajándékozás sajátos körülményeit: az ajándékozó és az ajándékozott szülő-gyermekei viszonyát, a rendkívül nagy számú és jelentős értéket képviselő gazdasági jellegű ingatlan vételéhez történő hozzájárulást és az ajándékozás azon motivációját (feltevés), hogy a felperes bízott az élettársi kapcsolat tartósságában, és azon keresztül az I. r. alperessel kialakult kapcsolatának hosszú távú fennmaradásában.

Ez utóbbi feltevésnek megítélése szerint az I. r. alperesben, illetve kiskorúsága idején a II. r. alperesben, mint törvényes képviselőben - a feltevés kifejezett kinyilatkoztatása hiányában is - szükségképpen tudatosulnia kellett.

Erre tekintettel megállapította, hogy a felperes az I. r. alperesnek ajándékba adott, az I. és a II. pontokban felsorolt ingatlanok/ingatlan tulajdoni illetőségek $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadát visszakövetelheti, mert a tartós, családként történő együttélés, mint feltevés az élettársi kapcsolat megszűnésével véglegesen meghiúsult. Azt is megállapította, hogy e motiváció hiányában az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor.

Nem tartotta alaposnak azt az alperesi védekezést, hogy a felperes minden alapos ok nélkül késedelmeskedett az ajándék visszakövetelésével. Értékelte, hogy 2005 májusát követően a felperes és a II. r. alperes még tárgyaltak a vitás vagyoni viszonyaikról. Ezen tárgyalások során 2006. április 10. napján, az élettársi vagyonszövetség részleges megszüntetésére irányuló megállapodást kötöttek. A megállapodás azonban nem ment teljesedésbe, emiatt a volt élettársak viszonya elmérgesedett, és meghiúsult a remény a vagyoni kérdések rendezésére. Ezt követően - és így nem elkésztet - terjesztette elő a felperes a keresetét.

A II. r. alperessel szemben érvényesített tulajdoni igény kapcsán az elsőfokú bíróság rámutatott arra, hogy az élettársi jogviszony nem zárja ki az élettársak kizárólagos tulajdonszerzését egyes vagyontárgyakra, de a II. r. alperes kizárólagos tulajdonszerzését a keresettel érintett vagyontárgyakra bizonyítatlannak ítélte. Rámutatott arra, hogy az alperesek nem igazolták, hogy az élettársak a közös üzleti ügyeik ellenére külön gazdálkodtak, és ezért nem szereztek közös tulajdont, valamint, hogy az élettársi kapcsolat alatt szerzett ingatlanok vételárát kizárólag a II. r. alperes fedezte a rendelkezésére álló külön forrásokból.

A II. r. alperes által megjelölt külön forrásokkal kapcsolatban idézte a II. r. alperes 2013. október 7. napján megtartott tárgyaláson tett nyilatkozatát, amely szerint "nagyobb pénzeszegek mozogtak,

tehát ebből kifolyólag nem lehet pontosan megmondani, hogy mikor, melyik ingatlant melyik összegből vásároltam. Egy részét természetesen pontosítani lehet. Amikor nagy mennyiségű mezőgazdasági ingatlan került megvásárlásra, nem lehet elkülöníteni, hogy melyik ingatlan került ... által biztosított kölcsönből megvételre, és melyik más forrásból".

Kizárólagos szerzés igazolásának hiányában az elsőfokú bíróság a módosított kereset V/1. és V/2. pontjai szerinti ingatlanok kivételével az V. vagyonszoportban feltüntetett ingatlanokról/ingatlan tulajdoni illetőségekről megállapította, hogy azok vételárát a felperes és a II. r. alperes az életközösség alatti jövedelmükből fizették ki, ezért azok $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségére megállapította a felperes tulajdonjogát élettársi közös szerzés címén.

A módosított kereset V/1. és V/2. pontjában megjelölt, és a II. r. alperes által már értékesített ingatlanok vonatkozásában az élettársi szerzeményi vagyona alapozott tulajdonjog megállapítása iránti kereset elutasította, utalva arra, hogy a felperes által hivatkozott rPtk. 117. § (1) bekezdése és 200. § (2) bekezdése alapján a II. r. alperes által az ingatlanokra kötött szerződések nem érvénytelenek. Megállapította, hogy a volt élettársak egymás közötti belső viszonyában a felperes tulajdoni igényének kielégítési alapját a II. r. alperes ugyan elvonta, de az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonjogával való rendelkezéssel egyébként nem sértett jogszabályt. Ezen ingatlanokkal kapcsolatban a felperes másodlagosan előterjesztett megtérítés iránti igényét is elutasította, utalva arra, hogy jelen per nem élettársi vagyonszoosság megosztására irányult. Kifejtette, hogy a bírói gyakorlat szerint az élettársak közötti vagyoni igényeket egységesen kell elbírálni, ezért a csak tulajdonjog megállapítására irányuló perben a bíróság nem dönthet a felek megtérítési igényéről.

Ugyanezen indokra hivatkozással utasította el a felperesnek az ... Kft. vonatkozásában előterjesztett megtérítési igényét is.

Az alperesek tulajdonában álló ... Szőlőbirtok és Borkereskedés Kft.-vel kapcsolatban az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy annak tevékenysége az I. r. alperesnek ajándékozott mezőgazdasági ingatlanokhoz kapcsolódik. Ezért az I-II. vagyonszoportba sorolt mezőgazdasági ingatlanok vételárával kapcsolatban kifejtett okfejtéssel egyezően az I. r. alperesre eső törzstőke összegét az élettársi közös vagyonból finanszírozottnak, és $\frac{1}{2}$ részét a felperes által az I. r. alperesnek adott ajándéknak tekintette, utalva arra, hogy az üzletrészre, annak természeténél fogva haszonélvezeti jogot nem alapíthattak a felperes javára.

A kft. II. r. alperes tulajdonában álló üzletrészeről megállapította, hogy az - kizárólagos szerzés bizonyításának hiányában - az élettársi vagyonszoosság részét képezi.

A fentiekre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a felperes a kft. üzletrészerének $\frac{1}{2}$ részét részben ajándék visszakövetelése, részben pedig élettársi közös szerzés jogcímén megszerezte.

A ... Kft. üzletrészerére irányuló kereset kapcsán az elsőfokú bíróság idézte az rPtk. 205. § (1)-(2) bekezdéseit, amelyek szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, és a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Kiemelte, hogy az rPtk. 365. § (1) bekezdése alapján az adásvételi szerződés lényegi eleme a vételár meghatározása. A ... Kft. üzletrészerének eladásáról szóló adásvételi szerződés azonban nem tartalmazza a vételárát, és az a későbbiek során sem került meghatározásra. Ezért az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a ... Kft. felperes tulajdonában álló üzletrészerére az adásvételi szerződés nem jött létre. Mivel létre nem jött szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezményeit kell alkalmazni, az rPtk. 237. § (1) bekezdése alapján helyreállította az eredeti állapotot.

Az ítélettel szemben az **I. és a II. r. alperesek terjesztettek elő fellebbezést**, amelyben elsődlegesen az ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

Megismételték azon állításukat, hogy a felperes fogorvosi tevékenységből származó jövedelme nem volt az általa állított mértékű, ezért vitatták, hogy a felperesnek lett volna olyan jövedelme vagy vagyona, amelynek a terhére ajándékozni tudott volna. A bizonyítás hiányosságai miatt megítélésük szerint nem tisztázott közös gazdálkodás és a vagyonszaporulatban az élettársak közreműködésének a mértéke.

Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem engedélyezte a II. r. alperesnek, hogy a felpereshez kérdéseket intézzen az ingatlanügyletekből származó jövedelmekre, az ingatlanügyletek bonyolítása során végzett tevékenységére. Azt is kifogásolták, hogy a bíróság nem hallgatta meg tanúként ... t, aki az ingatlan beruházásokkal és a felperes által a háztartásban végzett munkákkal kapcsolatban tudott volna nyilatkozni. Álláspontjuk szerint csak e bizonyítás lefolytatását követően kerülhetett volna sor arra, hogy szakértő meghatározza a vagyonszaporulathoz történő hozzájárulás mértékét és a tulajdoni illetőségeket.

Arra is hivatkoztak, hogy nem csak egy, a perfeljegyzés elleni fellebbezésben nevesített ..., ... szám alatti ingatlanhoz állították a II. r. alperes különvagyonának a felhasználását, és hogy a ...i ... hrsz-ingatlan megvásárlása kapcsán közokirattal igazolták az I. r. alperes gyámhatósági engedéllyel történt pénzbeli hozzájárulását és 6.000.000,-Ft olyan pénzügyi kölcsön felhasználását, amelyet a II. r. alperes törlesztett.

Kérték figyelembe venni, hogy a ...i építési telkekre két szerződéssel részben megszüntették az élettársi vagyonszerződést és a telekmegosztás során a tulajdoni hányaduknak megfelelő, önálló helyrajzi számú, külön tulajdonba kerülő telkeket kaptak.

Arra is hivatkoztak, hogy az ... biztosítás összegéből vásárolt ingatlanok nem minősülhetnek közös szerzésűnek. Előadták, hogy az elsőfokú eljárás során pontosan megjelölték, hogy melyik ingatlanok vételárának volt a forrása a biztosítási összeg.

Fenntartották, hogy a felperesnek nem volt ajándékozással irányuló akarata, illet ráutaló magatartással sem fejezett ki, ezért nem volt mit elfogadnia az I. r. alperesnek.

Előadták, hogy ha a felperes ajándékozott, akkor az ajándék visszakövetelésének nincs helye, mert a feltevés megghiúsulását ő maga okozta, illetve elenyészett az ajándék visszakövetelésének a joga.

A ... Kft-vel kapcsolatban előadták, hogy a felperes nem járult hozzá pénzzel a gazdasági társaság alapításához.

Sérelmezték, hogy a felperes a 2006. április 10-én aláírt megállapodásból csak a számára kedvező feltételeket tartotta be, a kötelezettségeinek alig tett eleget. Így nem írta alá a ... Kft üzletrésze vételárának megfizetését igazoló iratot sem. Kifejtették, hogy ennek ellenére az üzletrészre az adásvételi szerződés létrejött, mert a vételár írásba foglalása nem érvényességi kellék, és hogy a vételárban szóban megállapodtak, azt a Dr. ...- Dr. Kft üzletrészesének a vásárlásakor beszámították, és ezt követően az több mint egy évtizedig nem képezte vita tárgyát.

Arra is hivatkoztak, hogy az ítélet indokolásába a felek előadásából több helyen csak a II.r. alperest elmarasztaló részek kerültek be, és hogy az elsőfokú bíróság elfogadta a felperes valótlan állítását

arról, hogy az életközösség létrejöttékor a tulajdonában állt egy Mercedes A típusú személygépkocsi.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a közös gazdálkodásról, a szerzési arányról, az ajándékozás létrejöttéről és annak forrásáról.

Visszautasította az alperesek azon állítását, hogy az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés meghíúsulását az ő felróható magatartása okozta. Arra hivatkozott, hogy ezt az alperesek nem bizonyították.

Fenntartotta azt az állítását is, hogy a visszakövetelési jog nem enyészett el, mert mihelyt a kapcsolata a II. r. alperessel mélypontra süllyedt, az igényét azonnal érvényesítette.

Előadta, hogy a fellebbezésben hivatkozottal szemben az alperesek nem igazolták közokirattal, hogy a ...i ... hrsz-ú lakás gyámhivatali letét felhasználásával került megvásárlásra. Az pedig, hogy a bankkölesönt utólag ki, és milyen arányban fizette, nem befolyásolja a tulajdonjog megszerzését.

Nem tartotta igazottnak az ... biztosításból származó összeg ingatlanvásárláshoz történő felhasználását sem.

Vitatta, hogy a 2006. április 10-i megállapodás teljeskörű teljesítése az ő magatartása miatt hiúsult volna meg. Hangsúlyozta, hogy a megállapodás csak részelszámolást tartalmazott, és az kizárólag az alperesek gazdasági érdekeit helyezte előtérbe.

A ...i telkekkel kapcsolatban kiemelte, hogy a II. r. alperesnek nem volt olyan tényállítása, hogy két tulajdonközösséget megszüntető szerződést kötöttek, e téren az alperesek új - már figyelembe nem vehető - tényeket állítanak a fellebbezésben.

Megalapozatlannak tartotta azt az alperesi kifogást, hogy az elsőfokú bíróság akadályozta a II. r. alperest abban, hogy kérdéseket tegyen fel neki. Indokolatlannak ítélte ... tanúkénti meghallgatását, utalva arra, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján az azonos mértékű szerzés megállapítható volt. Arra is rámutatott, hogy a megismételt eljárásban a II. r. alperes kizárólag ... tanúkénti meghallgatását indítványozta, ezen felül a szerzéshez való hozzájárulás arányára egyik fél sem terjesztett elő további, így szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt.

Az ítélet indoklására vonatkozó alperesi kifogások kapcsán megjegyezte, hogy az abban foglaltak az elsőfokú ítélet önkényes kiegészítésének minősülnek, továbbá a fellebbezés ezen pontjában foglaltakra az I-II. r. alperesek az elsőfokú eljárás során nem is hivatkoztak.

* * *

Az ítéletőktábla az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (rPp.) 253.§ (3) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálta felül. Ennek alapján - fellebbezés hiányában - a felülbírálat nem érintette az elsőfokú ítéletnek a keresetet az alperesi fellebbezéssel nem érintett részében elutasító, elsőfokon jogerőre emelkedett rendelkezéseit.

Az ítéletőktábla a törvényszék által megállapított tényállást - az elsőfokú eljárás és a másodfokon felvett bizonyítás adatai alapján - az alábbiak szerint **egészíti ki**.

- Az I. r. alperes 2003. október 28. napján töltötte be a 18. életévét.
- Az I. r. alperes a kedvezményezettje volt az ... Biztosító ... kötvényszámú NN 002 Student-5 életbiztosítási szerződésének. A biztosítási szolgáltatás esedékessé válását követően a

biztosító 2003. március 19-én arról tájékoztatta a II. r. alperest, hogy 8 napon belül 931.034,- Ft-ot utalnak az I. r. alperes részére. A tájékoztatásban figyelmeztette a II. r. alperest, hogy ilyen értékről a szülő a gyámhatóság jóváhagyása nélkül nem rendelkezhet.

- [illegible]

- ... is nyújtott 30.000.000,-Ft összegben kölcsönt a II. r. alperesnek 3 részletben: 2003. július 30-án 7.000.000,-Ft-ot, 2004. január 6-án 14.000.000,-Ft-ot, 2005. május 28-án pedig 9.000.000,-Ft-ot.
- ... 2001. áprilisában lakásvásárlásra 8.000.000,-Ft kölcsönt nyújtott a II. r. alperesnek. A II. r. alperes a kölcsönt az életközösség megszűnése után fizette vissza.
- Az életközösségmegszűnését követően, 2006. április 10. napján a felperes és a II. r. alperes megállapodást kötöttek arról, hogy
 - a Dr. ...-Dr. Kft. I-II. r. alperesi tulajdonban álló üzletrészei a felperes és a felperes édesanyjának a tulajdonába kerülnek,
 - az ... Kft. 51%-a 14.000.000,-Ft II. r. alperes részére történő megfizetését követően a felperes tulajdonába kerül,
 - a ...i ... hrsz-ú ingatlant a felperes a II. r. alperes által megalakítandó ... Ingatlaniroda tulajdonába adja 100.000,-Ft megfizetése ellenében,
 - a felperes 2006. január 1. napjától megfizeti a Dr. ...-Dr. ... Kft. tiszta jövedelmének 50%-át
 - a felperes lemond az I. r. alperes tulajdonában álló ...i és a ...i ingatlanokat terhelő haszonélvezeti jogáról. A haszonélvezeti joga ellenértékét az ... Kft üzletrészeinek az értékébe számolják el.
- 2007 nyarán a felperes és a II. r. alperes közös olaszországi utazáson vett részt.
- A II.r. alperes 2008-ban is készített megállapodás tervezetet a közös vagyon megosztására.
- A módosított keresettel már nem érintett ... és ...i ingatlanokat terheli a III. r. alperes jelzálogjoga
- A ...i ... hrsz-ú ingatlant terheli a IV. r. alperes jelzálogjoga.

Az ítéletábra mellőzi az elsőfokú ítélet indokolásából azt a ténymegállapítást, hogy a felperes az életközösség kezdő időpontjában rendelkezett egy Mercedes A típusú személygépkocsival.

A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján az ítéletábra megállapította, hogy az I-II. r. alperesek fellebbezése részben alapos.

1. Az élettársi kapcsolat alatt a felperes és a II. r. alperes szerzéshez való hozzájárulásának aránya:

Az élettársi jogviszony fennálltát és annak tartamát jogerős közbenső ítélet állapította meg, ezért a felperes és a II. r. alperes élettársi kapcsolatának ténye már nem vitatható.

Miután a per tárgya nem az élettársi vagyonközösség megszűntetése (a közös vagyon megosztása) volt, hanem az élettársi közös vagyonhoz tartozó egyes vagyontárgyak (ingatlanok, üzletrészek) tulajdonjogának a megállapítása, a felperes igénye (rPtk.116.§ (1) bekezdés) vagyonmérleg előterjesztése nélkül is érvényesíthető volt.

Nem volt mellőzhető azonban a perben a szerzéshez való hozzájárulásuk arányának a tisztázása, az rPtk.578/G.§ (1) bekezdése alapján ugyanis az élettársak együttélésük alatt a szerzésben való közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont.

Csak akkor lehet a szerzést azonos mértékűnek tekinteni, ha a lehetséges bizonyítás lefolytatása után mérlegeléssel sincs lehetőség a szerzési arány reális meghatározására. (Legfelsőbb Bíróság Pf.II.25.919/2000/4., ...i Ítélet tábla Pf.III.20.315/2009/12).

A szerzési arány meghatározása ezen felül a felperes ajándék visszakövetelése iránti igénye elbíráláshoz is nélkülözhetetlen volt, tekintettel arra, hogy a felperes a közös szerzésből ráeső rész arányában állított ajándékozást.

Az elsőfokú bíróság az rPp. 3. § (3) bekezdése alapján több alkalommal is tájékoztatta a feleket arról, hogy a szerzésben való közreműködésük arányát bizonyítaniuk kell. (P.20.569/2009/76., P.20.569/2009/122, P.20.422/2014/22.)

A II. r. alperes az adózott jövedelmét nem igazolta, a felperes nyugdíjbiztosítási igazgatóság által igazolt jövedelme pedig a minimálbérrel volt azonos. A peradatokból azonban egyértelmű, hogy az élettársak jelentős összegű, de be nem vallott (adózatlan) jövedelemmel rendelkeztek. Saját előadásukon felül a tanúk (... , ... , ... , ... , ...) vallomásai alapján kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy az élettársi kapcsolat alatt mindketten folytattak jövedelemszerző tevékenységet és abból az átlagos jövedelmet jóval meghaladó jövedelemre tettek szert.

Arra vonatkozóan azonban nem vezetett eredményre a bizonyítás, hogy az élettársak tevékenységének eredményeként külön-külön elért jövedelem ténylegesen milyen mértékű volt. A tanúk csak a felperes jól jövedelmező fogászati praxisáról és a II. r. alperes ugyancsak jól jövedelmező ingatlanforgalmazási tevékenységéről tudtak értékelhető információval szolgálni, az életközösség alatt elért jövedelemről csak részben, és nem a teljes időszakra vonatkozóan volt tudomásuk.

Mivel a fentiek szerint bizonyítás nem vezetett eredményre, az elsőfokú bíróság az rPtk. 578/G § (1) második mondata szerinti kiegészítő szabályt helytállóan alkalmazva állapította meg, hogy a felek szerzésben való közreműködésnek az aránya azonos mértékű volt.

Az I-II. r. alperesek a fellebbezésükben sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem engedélyezte, hogy a II. r. alperes egyéb jövedelemszerző tevékenysége és az ingatlanügyletekkel kapcsolatos tevékenysége és az abból származó jövedelem felhasználása körében kérdéseket intézzenek a felpereshez, valamint, hogy nem hallgatta meg tanúként ...t.

A hatályon kívül helyezést követően folytatódó eljárásban az I-II. r. alperesek a 2016. május 11-én tartott tárgyaláson indítványozták ... ismételt meghallgatását. Az elsőfokú bíróság P.20.422/2014/44-I. számú végzésével a bizonyítási indítványt mint elkésettet elutasította.

Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját a bizonyítási indítvány elkésettségére vonatkozóan. Az elsőfokú bíróság több alkalommal tájékoztatta az I-II. r. alpereseket a rájuk háruló bizonyítási teherről. Az I-II. r. alperesek nem voltak elzárva attól a lehetőségtől, hogy a bizonyítási indítványaikat a bíróság által megszabott határidőben megtegyék. ... meghallgatását korábban indítványozták is, és a bíróság a 2009. november 10-én tartott tárgyaláson a tanúként meghallgatta.

A felperes keresetének a jogalapja és a keresetét megalapozó tények a tanú ismételt meghallgatására vonatkozó indítvány előterjesztésekor ugyanazok voltak, mint a tanú 2009-ben történt meghallgatásakor, ezért az I-II. r. alperesek a 2016-ban feltenni javasolt kérdéseiket a tanú korábbi meghallgatásakor is feltehették volna.

Attól sem voltak elzárva az alperesek, hogy a perben a II. r. alperes élettársi életközösség alatti jövedelmének az összegét bizonyítsák. A felperes perben tett nyilatkozataiból egyértelmű volt, hogy a II. r. alperes jövedelmére vonatkozóan határozott nyilatkozatot nem tud tenni, de nem ismeri el a II.r. alperes állítását a külön forrásaira, valamint arra, hogy az ingatlan vásárlásokat és a társaságok alapítását kizárólag a II. r. alperes által elért jövedelemből valósították meg. Ezért nem sértett az elsőfokú bíróság eljárási szabályt, amikor a II. r. alperes jövedelemszerző tevékenységére és az ingatlanügyletekre vonatkozóan ismételten nem nyilatkoztatta meg a felperest.

2. A II. r. alperes élettársi életközösség alatti kizárólagos szerzése:

Az élettársi közös szerzésre vonatkozó törvényes vélelemmel szemben bizonyítható valamelyik élettárs kizárólagos szerzése. Ezt igazolhatja az élettársak kifejezett vagy ráutaló magatartással (Ptk.216.§ (1) bekezdés) kinyilvánított akarata, a szerzés időpontja, jogcíme vagy a szerzéshez felhasznált vagyon eredete.

A II. r. alperes a perben arra hivatkozott, hogy az életközösség alatt a rendelkezésére állt több, kizárólagos vagyonának minősülő forrás, és ezekből, valamint az I. r. alperes tulajdonát képező biztosítási összegből és az I. r. alperes tulajdonát képező pénzből vásárolta a perrel érintett ingatlanokat, valamint ezekből finanszírozta a gazdasági társaságokat.

A saját kizárólagos forrásait az alábbiak szerint jelölte meg:

1. Ford Orion típusú személygépkocsijának az eladási ára - 500.000 Ft,
2. Volvo típusú személygépkocsijának az eladási ára - 2.000.000 Ft,
3. A ..., szám alatti ingatlan 2.800.000 Ft eladási árából 1999. szeptember 15. napjáig 1.400.000 Ft, 2001. január 1. napjától további 1.400.000 Ft,
4. A ...tól kapott 8.000.000 Ft kölcsön,
5. A, szám alatti családi ház értékesítéséből befolyt 28.000.000 Ft,
6. A ... és ... részére kölcsönadott összeg visszafizetett részletei, összesen 17.000.000 Ft,
7. horvátországi ingatlanok értékesítése kapcsán a ... Kft-től kapott jutalékok, 1996-ban 8.500.000 Ft, 1997-ben 7.000.000 Ft összegben
8. A ...tól kölcsön kapott 30.000.000 Ft,
9. magyarországi ingatlan értékesítéséből befolyt jövedelem,
10. ügyvédi irodájának a bevételei
11. pénzintézeti kölcsönök

A törvényes vélelemmel szemben a II. r. alperesnek az általa állított kizárólagos szerzés megállapításához bizonyítania kellett azt, hogy az általa megjelölt összegek a rendelkezésére álltak, valamint ezen felül azt is, hogy ezeket a felperes keresetével érintett vagyontárgyak megszerzésére fordította. Az élettársak közös tulajdonszerzésének vélelmével szemben ugyanis kétséget kizáróan kell bizonyítani az egyik élettárs tulajdonszerzésének saját vagyoni forrását. (Kúria Pfk.II.21.776/2017/8)

Az erre vonatkozó bizonyítási kötelezettségéről az elsőfokú bíróság több alkalommal tájékoztatta a II. r. alperest. (P.20.569/2009/76., P.20.569/2009/122, P.20.422/2014/16, P.20.422/2014/22.)

Az ítéletábra rámutat arra, hogy a II. r. alperes ügyvédi irodájának bevétele és a magyarországi, valamint a horvátországi ingatlanok értékesítéséből származó bevételeinek összege (7. 9. és 10. tételek) a perben nem nyert bizonyítást.

Ai ingatlan értékesítéséből befolyt 28.000.000.Ft-ról (5. tétel) maga a II. r. alperes nyilatkozta azt (P.20.569/2009/133. és P.20.422/2014/39.), hogy abból az ... Kft 28.000.000,-Ft összegben fogászati berendezéseket vásárolt a ... Kft-től.

A ...től és a ...től visszakapott pénzből, valamint a ...től kapott kölcsönből (4. és 6. tételek) vásárolta a II. r. alperes - saját nyilatkozata szerint - a módosított keresettel nem érintett ...i ... hrsz-ú lakást, a ...i ... hrsz-ú lakást és mélygarázst, míg a ... Kft részére nyújtott tagi kölcsön forrása a ...től kapott „pénzösszeg” (feltehetően a 8. tétel) volt. (P.20.569/2009/27, P.20.569/2009/85., P.20.422/2014/11.)

A fentiek alapján nem igazolt, de még csak nem is valószínűsített, hogy a II. r. alperes kizárólagos forrásainak 4-10. tételei a felperes által igényelt vagyontárgyak vételárának forrásául szolgáltak.

A pénzügyi kölcsönök kapcsán rámutat az ítéletábra, hogy az élettárs - külön kötelezettségvállalás hiányában - nem tartozik helytállással a másik élettárs által kötött szerződésből fakadó kötelezettségekért (EBH 2001.531), ennek következménye viszont az is, hogy nem minősül az élettársak közös adósságának az élettársak valamelyike által külön megszerzett vagyontárgy vételárának a kifizetéséhez felhasznált kölcsöntartozás, s ezért nem képezi az élettársak közös tulajdonát az annak felhasználásával megszerzett vagyontárgy sem. (BH 2007.122)

Ezért a II. r. alperes által hivatkozott pénzügyi kölcsönökre kötött szerződéseket és a kölcsönök felhasználását érdemben kellett vizsgálnia a bíróságnak.

A II. r. alperes által hivatkozott kölcsönök közül csak egy olyan volt, amelyet a felperes keresetével érintett ingatlan megvásárlásához használtak fel. Ez a ...i ... hrsz-ú ingatlan, amelynek vételárát részben a ... Bank Zrt-től felvett 6.000.000,-Ft kölcsön felhasználásával fizettek ki. Mivel azonban ennek a kölcsönnek a felperes az adóstársa, ezért az a II. r. alperes és a felperes közös adóssága, és mint ilyen, az ingatlan vételárához a közös hozzájárulása. A felperes helytállóan mutatott rá arra, hogy a kölcsön egyedüli törlesztése tulajdonjogot nem eredményez. Ezért a pénzügyi kölcsönök (11. tétel) sem vehetők figyelembe a felperes által igényelt vagyontárgyaknál a II. r. alperes kizárólagos hozzájárulásaként.

A személygépkocsik és a ..., ... sz. alatti ingatlan értékesítéséből befolyt jövedelem (1-3. tételek) ingatlanvásárlásra vagy társaságalapításra történő felhasználását sem bizonyította a II. r. alperes.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. r. alperes az ítélet rendelkező részében felsorolt, az életközösség alatt az I. és a II. r. alperes tulajdonába került ingatlanok/ingatlan tulajdoni illetőségek és a ... Kft üzletrészeinek vételárához kizárólagos forrással nem járult hozzá.

3. Az I. r. alperes saját vagyonának a felhasználása:

Az I-II. r. alperes arra is hivatkozott, hogy az életközösség alatt az I. r. alperes nevére vásárolt ...i ingatlanok megvásárlásához felhasználták az I. r. alperes NN-Student biztosítása kapcsán kifizetett összeget, valamint a ...i ... hrsz-ú ingatlan vételárához a gyámhivatal engedélyével az I. r. alperes tulajdonát képező ..., ...ton levő lakásának vételárából 7.500.000,-Ft-ot.

Az ... Biztosító Zrt. 2003. március 19-én kelt tájékoztatása alapján tényként állapítható meg, hogy az I. r. alperes a kedvezményezettje volt a ... kötvényszámú NN 002 Student - 5 életbiztosítási szerződésnek. Az is bizonyított, hogy a biztosító 2003. március 19-én kelt levelével arról tájékoztatta a II. r. alperest, hogy 8 napon belül 931.034,-Ft-ot utal a biztosítás lejárta kapcsán. (P.20.569/2009/45)

Az összeg kifizetésének időpontja azonban nem igazolt, és annak felhasználására az I-II. r. alperesek ellentmondásos előadásokat tettek. A II. r. alperes a P.20.569/2009/74. számú beadványában a „...i” ingatlanok, az I. r. alperes a P.20.569/2009/136. jegyzőkönyvben a ...i ingatlanok, a P.20.569/2009/85. számú beadványában 6 ...i ingatan vételárának forrásául jelölte meg a biztosítási összeget. Ugyanakkor a P.20.569/2009/136. jegyzőkönyvben a II. r. alperes elismerte, hogy maga sem tudja, melyik ingatlant, milyen pénzből vásárolta.

Ezen túlmenően az ítéletábra rámutat arra, hogy a biztosító kifejezetten felhívta a II. r. alperes figyelmét arra, hogy az összeg gyámhatósági jóváhagyással használható fel, és a II. r. alperes nem igazolta azt sem, hogy a gyámhatóság mely ingatlanok megvásárlásához járult hozzá.

A ...i ingatlanok közül csak a ...i ... hrsz-ú ingatlanra kötött adásvételi szerződésben szerepel (összeg, forrás és egyéb adatok nélküli) gyámhatósági jóváhagyásra való utalás, de annak vételárához a II. r. alperes nem állította a biztosítási összeg felhasználását.

Ezért az I-II. r. alperesek csak állították, de nem bizonyították, hogy a biztosítási összeget a ...i ingatlanok megvásárlására fordították.

A ...i ... hrsz-ú, természetben a ..., ... sz. alatti ingatlant bruttó 17.410.810,-Ft-ért vásárolta meg az I. r. alperes 2002. május 16-án. A felperes és a II. r. alperes haszonélvezeti vevők voltak.

A vételár kifizetéséhez a II. r. alperes adósként 6.000.000,-Ft kölcsönt vett fel a ... Bank Zrt-től és a gyámhivatal engedélyével felhasználták az I. r. alperes ...i lakásának értékesítéséből származó vételárból 4.500.000,-Ft-ot is.

A 4.500.000,-Ft az I. r. alperes saját hozzájárulása volt a vételárhoz és az összegét, valamint a felhasználását is igazolja a ...i Városi Gyámhivatal 72.319-2/2001 számú határozata. (P.20.569/2009/11)

A kölcsön viszont, mivel annak adóstársa volt a felperes, a felperes és a II. r. alperes közös forrása volt.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy az ingatlan vételárának 26%-át az I. r. alperes fizette ki. Ezért a felperes és a II. r. alperes - egyenlő szerzési arányuk folytán - egymás között egyenlő arányban csak a vételár 74%-át fizették.

A 4.500.000,-Ft hozzájárulást - annak bizonyítottsága ellenére - az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe, ezért megalapozatlanul állapította meg azt, hogy a ...i ... hrsz-ú ingatlan vételárát teljes egészében a felperes és a II. r. alperes fizette a közös jövedelmeikből.

4. A felperes által az I. r. alperesnek nyújtott ajándék:

a) Ingatlanok:

Az ítélet tábla a Pf.II.20.071/2014/4 számú hatályon kívül helyező végzésének indoklásában rámutatott arra, hogy az akkor rendelkezésre álló adatok szerint a felperes haszonélvezeti jogával terhelt ingatlanok tekintetében a felperes és az I. r. alperes között ajándékozási szerződés jött létre.

A hatályon kívül helyezést követően folytatódó eljárásban nem merült fel olyan új adat, amely a fenti megállapítást cáfolná.

Az ítélet tábla ismételten kiemeli, hogy a II. r. alperes, mint az élettársi kapcsolaton belüli vagyonkezelő, és egyúttal, mint az I. r. alperes törvényes képviselője minden esetben tisztában kellett, hogy legyen az ingatlanügyletek finanszírozásának a forrásával, és azzal, hogy az ügyletek révén a felperes ingyenesen juttat a saját vagyona terhére az I. r. alperesnek.

Az rPtk. 12/A.§. (5) bekezdése alapján a II. r. alperes, mint törvényes képviselő - az ott meghatározott, jelen perben nem releváns kivétellel - a korlátozottan cselekvőképes kiskorú I. r. alperes nevében tehetett jognyilatkozatot, ezért az ajándékozás kapcsán a nyilatkozat hozzá is címezhető volt, és annak elfogadására önállóan is jogosult volt. Ezért az ajándékozási szándékát a felperes a II. r. alperes, mint törvényes képviselő felé kinyilváníthatta, és nem életszerűtlen, hogy vele közölte azt. Ez megtörténhetett ráutaló magatartással is, azzal, hogy az élettársak egymással egyetértésben, a közös vagyonból finanszírozták az I. r. alperes tulajdonszerzését, és ezt a juttatást a II. r. alperes az I. r. alperes nevében elfogadta.

Az I. r. alperes - szövegkörnyezetéből következően a mezőgazdasági jellegű ingatlanokkal összefüggésben - az általa megszerzett ingatlanok forrásaként részben a felperes és a II. r. alperes közös cégeinek jövedelmét nevesítette, amiből az következik, hogy az I. r. alperes is tudta azt, hogy a vagyonszerzése (legalább részben) az élettársi vagyonszaporulat terhére történt (P.20.569/2009/27. jkv.), és a szerződések aláírásával az ajándékot is elfogadta.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a peradatokat helytállóan mérlegelve jutott arra a következtetésre, hogy a ...i ... hrsz-ú ingatlan kivételével az I. r. alperes kiskorúsága idején, majd nagykorúvá válását követően a felperes haszonélvezetével terhelt a tulajdonába került, az elsőfokú ítélet rendelkező részében I-II. vagyoncsoportba sorolt ingatlanok vételárának 50%-át a felperes ajándékba adta az I. r. alperesnek, és az I. r. alperes az ajándékot elfogadta.

A felperes a módosított keresetében az I. vagyoncsoportba sorolta a ...i ... hrsz-ú, az I. r. alperes tulajdonában álló ingatlant és kérte az ½ tulajdoni hányadára ajándék visszakövetelése címén a tulajdonjoga megállapítását. Az elsőfokú bíróság a módosított kereset I-II. vagyoncsoportjában szereplő ingatlanokra megalapozottnak ítélte a felperes keresetét, ennek ellenére a ...i ... hrsz-ú ingatlan ½ tulajdoni hányadát nem ajándék visszakövetelése, hanem szerzeményi vagyon jogcímén adta a felperes tulajdonába.

Ezért az ítélet tábla - miután osztja az elsőfokú bíróságnak a kereset I-II. vagyoncsoportjára vonatkozó jogi álláspontját - annyiban változtatta meg az elsőfokú ítéletet a ...i ... hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan, hogy annak ½ tulajdoni hányadát a felperes nem élettársi közös szerzés, hanem ajándék visszakövetelése jogcímén szerezte meg.

A jelen ítélet indokolásának 3. pontjában kifejtettek szerint a ...i ... hrsz-ú ingatlan vételárának csak 74%-át fizette közös forrásból a felperes és a II. r. alperes, ezért a felperes a szerzési és a vételárhoz való hozzájárulás arányának a figyelembevételével a vételár 37%-át (37/100) adta ajándékba az I. r. alperesnek.

b) A ... Kft üzletrésze:

A ... Kft. I. és II. r. alperesek általi alapítására 2003. szeptember 1-jén került sor. Ekkor az élettársi életközösség még fennállt, és a II. r. alperes nem tudott olyan kizárólagos forrást igazolni, amelyből a törzstőke összegét megfizették. Ezért azt kell vélelmezni, hogy a törzstőke 3.000.000,-Ft-os összegét a II. r. alperes az élettársak közös jövedelméből finanszírozta. A közös beruházást támasztja alá az is, hogy a gazdasági társaság tevékenysége a felperes és a II. r. alperes által közösen finanszírozott mezőgazdasági ingatlanokkal szorosan összefüggött. Ezért okszerű az elsőfokú bíróság azon következtetése, hogy a felperes - mivel közreműködött a mezőgazdasági ingatlanok megvásárlásában és a vételár 50%-át a II. r. alperessel közös bevételeiből ajándékba adta az I. r. alperesnek - a ... Kft alapításakor is együttműködött a II. r. alperessel, és anyagilag részt vállalt a társaság alapításában, így az I. r. alperesre eső törzstőke 50%-át ajándékba adta az I. r. alperesnek.

A kft. alapításkor az I. r. alperes még kiskorú volt, ezért a II. r. alperes képviselte törvényes képviselőként, ezért az ajándékozási szándékát a felperes a II. r. alperes felé kinyilváníthatta, és az ajándékot a II. r. alperes az I. r. alperes nevében elfogadhatta.

5. Az ajándék visszakövetelése:

Az rPtk 582.§ (3) bekezdéséhez kapcsolódó PK 76. számú állásfoglalásban foglaltak alapján az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges megghiúsulása miatt indított ajándék visszakövetelése iránti perekben az ajándékozót terheli a bizonyítási kötelezettség az alábbi konjunktív feltételek fennálltára vonatkozóan:

- az ajándékozási szerződés létrejötté;
- valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozót az ajándékozásra és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor;
- a feltevés, amelyre figyelemmel az ajándékozó az ajándékot adta, utóbb véglegesen megghiúsult.

A fentiekén túlmenően a bírói gyakorlat azt is megkívánja, hogy az ajándékozást motiváló feltevést (elvárást) az ajándékozó kifejezetten, de legalább a megajándékozott által is felismerhetően kinyilvánítsa.

a) Az ajándékozást motiváló lényeges körülményre vonatkozó feltevés, annak kinyilvánítása és utóbb történt végleges megghiúsulása:

A felperes és az I. r. alperes egybehangzó nyilatkozata igazolja, hogy a felperes gyermekeként szerette az I. r. alperest, és őt az I. r. alperes is elfogadta családtagként.

Az életközösség alatt az I. r. alperes részére jutatott nagy értékű ajándék és a felperes, valamint az I. r. alperes közötti vérszerinti kapcsolat hiánya a bizonyossággal határos módon valószínűsíti a felperes azon állítását, hogy az ajándékozásra nem feltevés nélkül került sor.

Ugyanezen tények és a felperes következetes, részben az alperesek által sem cáfolt előadása alapján az is megállapítható, hogy a felperes az ajándékozaskor bízott az élettársi és az I. r. alperessel kialakult családi kapcsolat fennmaradásában és ennek szükségképpen - a feltevés kifejezett kinyilatkoztatása hiányában is - tudatosulnia kellett a megajándékozott I. r. alperesben (illetve kiskorúsága idején a II. r. alperesben, mint törvényes képviselőben).

Az ítéletábra ismételten rámutat a hatályon kívül helyező végzésben már felhívott eseti döntés alapján arra, hogy a visszakövetelés szempontjából nem csupán az ajándékozáshoz kapcsolódó feltevés kifejezett kinyilvánítása releváns, hanem az is elegendő, ha a körülményekből a feltevés a megajándékozott (törvényes képviselője) által felismerhető volt. (BH 1998.126.)

A rendelkezésre álló peradatok szerint megfelelően igazolt az ajándék téves feltevésen alapuló visszakövetelésének azon feltétele, hogy a tartós együttélés, a család jövőképe az élettársi kapcsolat megszűnésére tekintettel véglegesen megghiúsult és az is, hogy e motiváció hiányában az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor.

Az I. és a II. r. alperes nem bizonyította, hogy a feltevés megghiúsulását (az élettársi kapcsolat megszűnését) a felperes okozta, ezért nem hivatkozhatnak alappal arra, hogy a felperes nem követelheti vissza az I. r. alperesnek juttatott ajándékot.

b) Az ajándék visszaköveteléséhez fűződő jog elenyészése; illetve a rendeltetésszerű joggyakorlás kérdése:

A felperes joga az ajándék visszakövetelésére az életközösség megszűnésekor nyílt meg. A keresetet 2009. március 30-án, az rPtk. 324. § (1) bekezdése szerinti 5 éves elévülési időn belül terjesztette elő.

A PK 76. számú állásfoglalás II. pontja szerint az ajándékozás alapjául szolgáló feltevés végleges megghiúsulása miatt ugyan az általános elévülési időn belül követelhető vissza az ajándék, illetőleg követelhető az ajándék helyébe lépett érték, de ez a jog az általános elévülési időn belül is elenyészik akkor, ha azt az ajándékozó megfelelő ok nélkül hosszabb ideig nem gyakorolja.

Az elévülési időn belüli jogvesztés indoka, hogy fontos érdek fűződik ahhoz, hogy az ajándékozó ne késlekedjék sokáig az igénye érvényesítésével, és ne tartsa hosszú ideig bizonytalanságban a megajándékozottat a tekintetben, hogy kívánja-e a visszakövetelési jogát gyakorolni vagy sem. Ezért - az ajándékozási szerződés sajátosságaira is figyelemmel - a szóban levő igény érvényesítésének indokolatlan késedelméből arra kell következtetni, hogy az ajándékozó a visszakövetelési jogát kellő megfontolás után sem kívánja gyakorolni.

Az I-II.r. alperes arra hivatkozott, hogy a felperes indokolatlanul késedelmeskedett az igénye érvényesítésével, mert az ajándékot az életközösség megszűnését követően nem követelte vissza, csak 2009-ben, a perindításkor lépett fel ezzel az igényével.

A peradatok alapján megállapítható, hogy a felperes és a II. r. alperes az életközösség megszűnését követően peren kívül megkísérelte megosztani az élettársi közös vagyont. Mivel a részben közösen alapított gazdasági társaságokon keresztül a tevékenységük több vonatkozásban összekapcsolódott, valamint azért, mert egymással szemben követeléseket támasztottak, a tárgyalások elhúzódtak, és 2006. április 10-én csak részmegállapodás született, amely nem is ment egészében teljesedésbe. A részmegállapodás is érintette a ...i ingatlanokat (az azokon fennálló haszonélvezetet) és a gazdasági társaságokat, amelyből az a következtetés vonható le, hogy a volt élettársak tárgyaltak az ingatlanokról és a társaságokról is.

A 2006. április 10-i megállapodás teljesítése kapcsán kialakult vita miatt a felperes és a II. r. alperes kapcsolata elmérgesedett ugyan, de a tárgyalásaikat nem szakították meg, 2007-ben külföldi nyaralásra még együtt utaztak el, és még 2008-ban is készítette a II. r. alperes megállapodás tervezeteket. Ebből, valamint abból a tényből, hogy 2009 márciusáig egyik volt élettárs sem érvényesítette peres úton az igényeit a másikkal szemben, az a következtetés vonható le, hogy mindketten bíztak a peren kívüli teljeskörű rendezésben.

Ezért az ítéletábra osztotta az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját, hogy a felperes ajándék visszaköveteléséhez fűződő joga nem enyészett el, mert a tárgyalások eredménytelensége után a felperes peres úton érvényesítette az igényét.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes alappal követelte vissza az I. r. alperesnek jutatott ajándékot (I-II. vagyoncsoportba sorolt ingatlanok és a ... Kft üzletrésze).

Az ítéletábra észlelte, hogy a I. vagyoncsoportban a ...i ... hrsz-ú ingatlan kétszer került feltüntetésre (a 7. és a 30. tételezszám alatt). Ezért mellőzte az elsőfokú ítéletből annak a kétszeres megállapítását, hogy a felperes ajándék visszakövetelése jogcímén megszerezte a ..., zártkert ... hrsz., gyep (rét) 1597 m² ingatlan ½ tulajdoni hányadát.

6. Az élettársi vagyonszövetség igény:

A felperes és a II. r. alperes szerzéshez való hozzájárulásának arányára (50%), és a II. r. alperes kizárólagos vagyona felhasználásának bizonyítatlanságára vonatkozó okfejtését az ítéletábra az indoklás 1. és 2. pontjában már kifejtette.

a) Ingatlanok:

Az ítéletábra rámutat arra: nem kizárt, hogy az élettársak - az rPtk.200.§ (1) bekezdése alapján fennálló - szerződéses szabadságuk körében akár az egyes vagyontárgyak vagy vagyoncsoportok, akár valamely tevékenység eredménye tekintetében a közös szerzés vélelmétől egyező akarattal eltérjenek vagy a vagyonszövetségüket részlegesen, egyes vagyontárgyakra vonatkozóan megszüntessék.

A II. r. alperes a ...i ... alá tört hrsz-ú egyes ingatlanok kapcsán hivatkozott arra, hogy két szerződéssel a közös tulajdont felszámolták, ezért az e szerződések eredményeképpen az ő tulajdonába került ingatlanokra kizárt a felperes tulajdonának megállapítása szerzeményi vagyon címén. A felperes a fellebbezési ellenkérelmében alaptalanul állította azt, hogy a II. r. alperes az elsőfokú eljárás során nem kérte figyelembe venni a fellebbezésben hivatkozott két szerződést, a II. r. alperes ugyanis már az elsőfokú eljárásban csatolta ezeket a szerződéseket és hivatkozott a közös vagyon részleges megosztására.

A csatolt iratokból megállapítható, hogy a ...i ..., ..., ..., ..., ... és ... hrsz-ú ingatlanok részben a felperes és a II. r. alperes közös tulajdonában álltak. A közös tulajdont a tulajdonosok még a felperes és a II. r. alperes életközösségének fennállta alatt megszüntették oly módon, hogy telekmegosztással kialakították a ...i ... hrsz-ú ingatlanokat, amelyek közül 15 ingatlan a felperes, 25 ingatlan pedig a II. r. alperes kizárólagos tulajdonába került.

A ... hrsz-ú ingatlan is, amely az alperesek, valamint ..., ... és ... osztatlan közös tulajdonába került.

Az ítéletábra osztotta a II. r. alperes azon jogi álláspontját, hogy a telekmegosztással érintett, ...-... hrsz-ú ingatlanokból kialakított ...i ingatlanokra a felek, élve a szerződéses szabadságukkal, még az életközösségük alatt megszüntették a vagyonközösségüket és elkülönítették a tulajdonukat.

Ezért az elsőfokú bíróság jogi álláspontjától eltérően az ítéletábra a megosztás folytán a II. r. alperes tulajdonába került ..., ..., ..., ..., ..., ..., .../..., ... hrsz-ú ingatlanok $\frac{1}{2}$ tulajdoni hányadára vonatkozó felperesi tulajdonjog megállapítására irányuló keresetet alaptalannak ítélte.

A ...i ... hrsz-ú ingatlan is a telekmegosztás útján alakult ki, de ez az ingatlan csak részben, 16167/24096 hányadban került a II. r. alperes tulajdonába. A további tulajdoni hányadokat a II. r. alperes már az életközösség megszűnését követően, 2005 októberében vásárolta meg. A 16167/24096 tulajdoni hányad $\frac{1}{2}$ részére az életközösség alatti közös tulajdon megszüntetése miatt nem alapos a felperes kereset, a fennmaradó tulajdoni hányadok $\frac{1}{2}$ részére pedig azért nem tarthat alappal igényt, mert azokat nem az életközösség alatt szerezte a II. r. alperes.

A ...i ... hrsz-ú ingatlant nem érintette a telekmegosztás. Az ingatlant a II. r. alperes 2003 januárjában árverésen szerezte meg, ezért a tulajdonszerzésére az életközösség alatt került sor.

A peradatok alapján megállapítható, hogy a ...i ingatlanberuházás a felek közös elhatározásán alapult, az ingatlanokkal közös céljaik voltak. Ezt igazolja, hogy a felperes édesapja is szerzett ...n ingatlanokat, hogy a felperes volt az egyik tulajdonosa a ... Kft-nek, amelyet a ...ai L... közművesítésére alapítottak, valamint, hogy a felperes bankszámlája volt a ...i telkek értékesítésének projektszámlája.

Az ... hrsz-ú ingatlan árverési vételárának kizárólagos forrásból történő finanszírozását a II. r. alperes nem tudta bizonyítani, ezért az ingatlan az élettársak közös cél megvalósítása érdekében megvalósított közös szerzése, emiatt az ingatlan-nyilvántartásban még a II. r. alperes tulajdonaként nyilvántartott 10/40 tulajdoni illetőség $\frac{1}{2}$ részére a felperes az élettársak azonos szerzési aránya alapján igényt tarthat.

A felperes szerzeményi vagyon jogcímén igényt tartott továbbá a II. r. alperes tulajdonában álló 2 ...i és 2 ...i ingatlanra/ingatlan illetőségre.

Ezen ingatlanokhoz a II. r. alperes a ...i ... hrsz-ú, a fentebb kifejtettek szerint a felperessel közös tulajdonát képező ingatlan résztulajdonainak a cseréje révén jutott. Ezért a felperes keresete a ...i ..., ... hrsz-ú ingatlanok és a ...i ... és ... hrsz-ú ingatlan illetőségek ½ részére is megalapozott volt.

Az elsőfokú bíróság a jelen ítélet indokolásának 4. a) pontjában kifejtettek szerint a ...i ... hrsz-ú, az I. r. alperes tulajdonában álló ingatlan ½ tulajdoni hányadát is élettársi közös szerzésre hivatkozva adta a felperes tulajdonába, annak ellenére, hogy a felperes a keresetét ezzel az ingattal kapcsolatban az I. r. alperessel szemben és ajándék visszakövetelése jogcímén terjesztette elő.

Mivel az ítéletábla osztotta az elsőfokú bíróságnak a kereset I-II. vagyonszoportjára vonatkozó jogi álláspontját, ezért a ...i ... hrsz-ú ingatlan ½ tulajdoni hányadára a felperes tulajdonjogát nem élettársi közös szerzés, hanem ajándék visszakövetelése jogcímén állapította meg.

b) A ... Kft üzletrésze:

Az indokolás 4. b) pontjában kifejtettek alapján a ... Kft. törzstőkéjét a II. r. alperes az élettársak közös jövedelméből finanszírozta. Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a II. r. alperes üzletrésze ½ része a felperes tulajdonát képezi.

7. A ... Kft felperes tulajdonában álló üzletrésze kötött adásvételi szerződés

A felperes 2005. december 9-én eladta az I. r. alperesnek a ... Kft-ben levő üzletrészt.

A szerződésben a szerződő felek úgy rendelkeztek, hogy a vételárát és annak kifizetését külön okiratban határozzák meg. A szerződés azt is rögzíti, hogy a vételár a szerződéskötés napján hiánytalanul megfizetésre került.

Az elsőfokú bíróság az rPtk. 365. § (1) bekezdésére hivatkozva, a vételárban történő megállapodás hiányában azt állapította meg, hogy az adásvételi szerződés nem jött létre.

Az I-II. r. alperesek helytállóan hivatkoztak arra, hogy az üzletrész adásvételére vonatkozó szerződésnek nem érvényességi kelléke az írásba foglalás, ezért a vételárban a szerződő felek szóban is megállapodhatnak. Amennyiben a megállapodásuk igazolt, a szerződés létrejött.

A II. r. alperes azt állította, hogy a ... Kft felperes tulajdonában álló üzletrészt a dr. ... - dr. ...Kft üzletrésze cserélték. A felperes nem vitatta, hogy a ... Kft üzletrésze ténylegesen üzletrész csere útján került az I. r. alperes tulajdonába, de úgy emlékezett, hogy az ... Kft. üzletrésze volt az ellenérték.

A peradatokból kitűnik, hogy az élettársi kapcsolat megszűnését követően a felek a gazdasági társaságaik „profiltisztításával” különítették el a tevékenységeiket. Nem okszerűtlen a II. r. alperes azon előadása, hogy ebbe a folyamatba illeszkedik a ... Kft üzletrésze az értékesítése/cseréje. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy a felperes a ... Kft-vel kapcsolatos igényét 2015 novemberéig nem érvényesítette.

A felek üzletrész cserére vonatkozó, egymásnak részben ellentmondó nyilatkozataiból és a perben jelenleg rendelkezésre álló adatokból nem állapítható meg, hogy mi volt a szerződő felek megállapodásának a tartalma a ... Kft. üzletrésze az ellenértékére, de az igen, hogy a

szerződéskötéskor az üzletrész ellenértékében megállapodtak. Az, hogy utóbb a megállapodást valamelyik fél nem tartotta be, a szerződés létrejöttét nem érinti.

Mivel a fentiek alapján az egyértelműen megállapítható, hogy a szerződés megkötésekor a felek megállapodása kiterjedt az üzletrész ellenértékére is, az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást akkor, amikor azt állapította meg, hogy a szerződés nem jött létre.

8. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását érintő egyéb fellebbezési hivatkozások

Az I-II. r. alperesek sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság valósnak fogadta el a felperes azon állítását, hogy az életközösség kezdetekor a tulajdonában állt egy Mercedes A típusú személygépkocsi.

Az elsőfokú eljárás során ezt az állítást a II. r. alperes vitatta, és e vitatással szemben a felperes az állítását nem bizonyította. A perrel érintett vagyontárgyak tulajdonjogának megállapítása során nem volt jelentősége annak, hogy a felperesnek a Volkswagen Polo típusú személygépkocsija mellett volt-e másik személygépkocsija is, ezért az ítéletábra erre vonatkozóan további bizonyítást nem folytatott le, és a Mercedes A típusú személygépkocsira vonatkozó indokolásbeli megállapítást, annak bizonyíthatatlansága folytán mellőzte.

A II. r. alperes a fellebbezésében arra is kitért, hogy az elsőfokú ítélet indokolásába több mondatnak csak az öt elmarasztaló része került.

Az ítéletábra kiemeli, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatására az alperesek nem terjesztettek elő határozott fellebbezési kérelmet, ezért az ítéletábra az indokolást kizárólag abból a szempontból vizsgálta, hogy az megfelel-e az rPp. 221. §-ában foglaltaknak.

Az elsőfokú bíróság az indokolásban megállapította a tényállást, utalt a rendelkezésre álló bizonyítékokra és megemlítette azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett. (rPp. 221. § (1) bek.)

Az indokolás II. r. alperes által sérelmezett megállapításai a peradatokkal alátámasztott ténymegállapítások. A II. r. alperes által az e megállapításhoz fűzött tagmondatok a ténymegállapítások olyan magyarázatai, kiegészítései, amelyek a ténymegállapításokat nem cáfolják, és - még akkor sem, ha valósak - nem adnak alapot az ítéleti megállapítások megváltoztatására.

A fenti 1-8. pontban kifejtettek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét az rPp. 253. § (2) bekezdésére hivatkozással annak fellebbezett részében részben és akként változtatta meg, hogy a felperes keresetét a ...i ... alá tört hrsz-ú ingatlanok/ingatlan tulajdoni illetőségek ½ tulajdoni hányadára, a ...i ... hrsz-ú ingatlan 37/100 tulajdoni hányadát meghaladó részére és a ... Kft üzletrészeének eladására vonatkozó szerződés létre nem jöttének megállapítására vonatkozóan elutasította.

A felperes keresete (a keresettől történő elállásokat is figyelembe véve) az elsőfokú ítélet szerinti marasztalással is csak részben (kb 50%-ban) vezetett eredményre, az elsőfokú bíróság ennek ellenére kötelezte az I-II. r. alpereseket a felperes részére perköltség megfizetésére. Ezt azonban az

alperesek a fellebbezésükben nem sérelmezték, ezért az ítéletábra az elsőfokú perköltég viselését és összegét nem érintette.

Az I-II. r. alperesek nem alkotnak egységes pertársaságot, ezért a fellebbezésük pertárgy értéke és a fellebbezésük eredményessége külön-külön megállapítható.

Az ingatlanok és az üzletrészek értékét a felperes az elsőfokú eljárásban megjelölte. Az I-II. r. alperesek ugyan vitatták a felperes által megjelölt értéket, de az általuk megjelölt értékeket igazoló iratokat az elsőfokú eljárás során nem csatolták be. Ezért az ítéletábra a felperes által megjelölt értékek alapján számította a fellebbezett értékeket. Ezen értékek alapján az I. r. alperes fellebbezése 8%-ban, 5.528.000,-Ft erejéig, a II. r. alperes fellebbezése 74%-ban (42.129.500,-Ft) erejéig volt eredményes.

Ezért az I. r. alperes az általa fellebbezett 68.811.450,-Ft érték és a fellebbezési eredményesség alapján az rPp. 81. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003 (VIII.22.) IM rendelet

(3) és (5) bekezdései alapján 951.000,-Ft + 27% Áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltég megfizetésére köteles a felperesnek.

A II. r. alperes 57.016.590,-Ft értékű fellebbezése nagyobbbrészt eredményre vezetett, ezért a II. r. alperes részére a felperes köteles másodfokú perköltéget fizetni. A II. r. alperes másodfokú perköltégének kiszámításakor az ítéletábra figyelembe vette, hogy a II. r. alperes ügyvédként a saját ügyében járt el.

A Pk. 152. számú állásfoglalás szerint a saját ügyében személyesen eljáró ügyvédi részére munkadíj nem állapítható meg, de igényt tarthat az útiköltségén felül a bíróság előtt való megjelenéssel kapcsolatban szükségképpen felmerült keresetkiesése megtérítésére. A keresetkiesés összegének meghatározásánál egyrészt azt kell különösen figyelembe venni, hogy az ügynek más személy megbízásából való ellátása esetén milyen keresethez jutott volna, másrészt, hogy saját személyes ügyének ismerete munkamegtakarítással jár.

A fentiek alapján a II. r. alperes a saját fellebbezésével kapcsolatban az ügyvédi munkadíjnál (amely a fellebbezett érték és a fellebbezési eredményesség alapján az IM rendelet szerint 458.520,-Ft-ot tesz ki) alacsonyabb összegre tarthat igényt. Az ítéletábra a Pk. 152. sz. állásfoglalásban foglalt szempontok mérlegelésével a II. r. alperesnek járó másodfokú perköltéget 250.000,-Ft-ban állapította meg.

Az I-II. r. alperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000,-Ft fellebbezési illetéket az rPp. 239.§-a folytán alkalmazandó rPp. 81.§ (1) bekezdése és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 38. § (1) bekezdése alapján a felperes és az I-II. r. alperesek a fellebbezés eredményességének arányában kötelesek viselni.

A teljes fellebbezett értékből az I. r. alperes fellebbezésével érintett rész 55%-ot, a II. r. alperes fellebbezésével érintett rész 45%-ot tesz ki. Ezért a 2.500.000,-Ft feljegyzett fellebbezési illetékből az I. r. fellebbezésre 1.375.000,-Ft, a II. r. alperesi fellebbezésre 1.125.000,-Ft jut.

A fellebbezési eredményességek alapján az I. r. alperes 1.265.000,-Ft, a II. r. alperes 292.500,-Ft, a felperes 942.500,-Ft fellebbezési illeték viselésére köteles.

G y ő r , 2018. május 16.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Molnár Andrea sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk.
bíró

A kiadmány hitelél:

kiadó

Pf.II.20.046/2018/14.

A Győri Ítéltábla a Dr. Horváth Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Horváth Gábor ügyvéd) által képviselt felperesnek a dr. Kovács Kálmán ügyvéd ... által képviselt ... I.r., ... II.r., a III.r. és a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda ... által képviselt IV.r. alperesek ellen ajándék visszakövetelése, tulajdonjog megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

kijavító végzést:

Az ítéltábla a 2018. május 16. napján kelt Pf.II.20.046/2018/13/I. számú ítélet fejrészét az alábbiak szerint javítja ki:

„...és a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda ...) által képviselt IV.r. alperesek ellen...”

Ez ellen a végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Pf.II.20.046/2018/13/I. számú ítéletben a IV.r. alperes képviselője elírás folytán tévesen került feltüntetésre. Ezért azt az ítéltábla a Pp.224.§. (1) bekezdése alapján kijavította. A végzés ellen a Pp.224.§. (4) bekezdése alapján nincs helye fellebbezésnek.

G y ő r , 2018. május 17.

Dr. Szalai György sk. a
tanács elnöke

Dr. Molnár Andrea sk.
előadó bíró

Dr. Mészáros Zsolt sk. bíró

A kiadmány hitelül
kiadó:

